

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра туризму**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан
факультету туризму та
міжнародних комунікацій

к. геогр. н., доц. Габчак Н. Ф. /

«*28*» *Серпня* 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне управління туристично-рекреаційною галуззю

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Галузь знань	І Транспорт та послуги
Спеціальність	І 3 Туризм та рекреація
Освітня програма	Туризм
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 7 Транспорт та послуги за спеціальністю 73 Туризм та рекреація, освітньо-професійна програма Туризм.

Розробник: Руслана КРИВЕНКОВА, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму
протокол №1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри д. геогр. н., проф. Ганна МАШКА

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій
протокол № 1 від « » серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії д. геогр. н., проф. Ганна МАШКА

© Кривенкова Р.Ю., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Державне управління туристично-рекреаційною галуззю

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 150	1
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання – 2,8 Аудиторних годин – 50 самостійної роботи студента – 100	1
	Лекції:
	26
	Практичні (семінарські):
	24
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	100

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» є формування знань та вмінь щодо вивчення державного управління в галузі туризму, аналізу роботи органів державного управління туристичною галуззю в тій чи іншій країні, підготовка конкурентоспроможних та кваліфікованих фахівців, здатних вирішувати основні завдання щодо інноваційного та дослідницького характеру в сфері державного управління туристично-рекреаційною галуззю.

Навчальна дисципліна «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Туризм» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та займає провідне місце в циклі навчальних дисциплін професійної підготовки.

Завданнями навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю», що забезпечують досягнення мети та формування програмних результатів навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, є такі:

– засвоєння теоретико-методологічних основ розвитку та аналізу державного управління туристично-рекреаційною галуззю;

– вивчення історії становлення й розвитку державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Україні, аналітична оцінка державноуправлінського аспекту щодо формування та розвитку складових частин туристичного потенціалу України;

– формування в здобувачів вищої освіти фахового розуміння особливостей державного управління туристично-рекреаційною галуззю на прикладі роботи основних органів державного управління в галузі туризму України;

– дослідження процесів організації державного управління туристично-рекреаційною галуззю України за допомогою законодавчого забезпечення розвитку туристично-рекреаційної галузі України;

– вивчення зарубіжних практик державного управління формуванням та розвитком туристичного потенціалу та узагальнення їх для адаптації в Україні;

– вироблення вмінь у здобувачів вищої освіти щодо визначення та характеристики основних проблем та напрямів розвитку державного управління туристично-рекреаційною галуззю;

– формування практичних навичок роботи здобувачів вищої освіти щодо використання методів державного управління туристично-рекреаційною галуззю, критичне осмислення здобутих знань та вивчення теоретичних і практичних проблем в сфері державного управління туристично-рекреаційною галуззю.

Предметом виступає система наукових знань дослідження та окремі складові державного управління туристично-рекреаційною галуззю, вивчення суб'єктів формування туристично-рекреаційної галузі та туристичного потенціалу на державному, регіональному та місцевому рівнях управління.

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність ставити та успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні науково-дослідницькі та практичні задачі, узагальнювати практику туризму і рекреації, прогнозувати напрями їх розвитку, вирішувати професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму і рекреації, як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.

ЗК 2. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК 3. Уміння працювати в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі.

ЗК 5. Уміння спілкуватися з експертами інших галузей в питаннях, спільних для вирішення.

ЗК 7. Формування управлінських навичок підприємництва, креативність, бажання досягти успіху і самореалізуватися.

ЗК 11. Здатність визначити наявність проблеми, аналізувати та вирішувати її, обґрунтовувати управлінські рішення та забезпечувати їх дієвість.

ЗК 12. Здатність збирати та аналізувати дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання в туристично-рекреаційній сфері.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

ФК 3. Здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати його розвиток.

ФК 6. Здатність до організації та управління туристично-рекреаційним процесом на локальному і регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному та рекреаційному підприємстві.

ФК 7. Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм розвитку туризму.

ФК 9. Розуміння наукових основ і принципів діяльності підприємств, що здійснюють лікування, оздоровлення та реабілітацію.

ФК 10. Здатність управляти ризиками в туризмі.

ФК 12. Здатність до підприємницької діяльності на національному та міжнародному туристично-рекреаційних ринках.

ФК 13. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації

ФК 15. Здатність до реалізації проектів у туристичній та рекреаційній індустрії.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» вивчається у першому семестрі другого (магістерського) рівня, тому й немає передумов для вивчення у зазначеній освітній програмі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Когнітивна (пізнавальна) сфера	
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань	ПРН 1
Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристично-рекреаційного ринку	ПРН 4
Здатність оцінювати кон'юнктуру туристичного ринку, інтерпретувати результати дослідження та прогнозувати напрями розвитку суб'єкта підприємницької діяльності в сфері туризму і рекреації.	ПРН 5
Використовувати комунікативні навички і технології, ініціювати запровадження методів комунікативного менеджменту в практику діяльності	ПРН 12

суб'єктів туристичного бізнесу	
Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування та демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітньої компоненти «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання передових концепцій державного управління туристичною галуззю, зокрема зарубіжних практик державного управління формуванням та розвитком туристичного потенціалу і узагальнення їх для адаптації в Україні, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму у аспекті державного управління туристично-рекреаційною галуззю	ПРН 1
Знання закономірностей, принципів та механізмів державного управління в галузі туризму і рекреації, у тому числі державноуправлінських аспектів функціонування туристичного ринку	ПРН 4
Вміння оцінювати місце і роль держави як суб'єкта формування туристично-рекреаційної галузі та розвитку туристично-рекреаційного потенціалу, аналізувати кон'юнктуру туристичного ринку через призму державного управління туристично-рекреаційною галуззю, прогнозувати напрями розвитку суб'єктів підприємницької діяльності в сфері туризму і рекреації за допомогою визначення пріоритетних напрямів розвитку туристично-рекреаційної галузі тієї чи іншої країни	ПРН 5
Вміння застосовувати сучасні digital-технології в державному управлінні туристично-рекреаційною галуззю, комунікативних навичок задля оптимальної організації процесу співпраці органів державного управління, органів місцевого самоврядування та суб'єктів, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері туризму і рекреації, ініціювати впровадження методів комунікативного менеджменту в практичну діяльність органів державного управління	ПРН 12
Знання методів прийняття оптимальних державноуправлінських стратегічних рішень для покращення туристично-рекреаційної галузі України	ПРН 13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» є:

- лекція-конференція;
- метод ініціативного самонавчання;
- використання проблемно-орієнтованих інноваційних навчальних технологій;
- лекція із попередньо запланованими помилками;
- інформаційно-рецептивний;
- ілюстративний;
- евристичний.

Для оцінювання знань здобувачів використовуються наступні форми контролю:

1. Усна (відповідь здобувача на окреме питання теми, бесіда під час розгляду проблемного питання, захист презентації або проекту).
2. Письмова (індивідуальна робота, поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).
3. Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» здійснюється на основі результатів модульних контрольних робіт та підсумкового контролю.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: комплексна

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: усна

Протягом семестру проводяться дві модульні контрольні роботи, обов'язкові для всіх здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Модульний контроль №1 включає навчальний матеріал змістового модулю I (теми 1-6), а модульний контроль №2 – відповідно матеріал змістового модулю II (теми 7-11).

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за такими складовими:

- перевірка знань здобувачів на семінарських заняттях;
- контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи.

При оцінюванні знань здобувачів до уваги беруться:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях та вміння аргументувати;
- виконання практичних завдань;
- підготовка рефератів та їх захист;
- підготовка усних доповідей;
- підготовка мультимедійної презентації та її захист;
- підготовка проекту та його захист тощо.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 30 балів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни за модуль 1

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	40
Презентація	1	30
Контрольна робота, яка виконується під час аудиторних занять	1	30
Разом		100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни за модуль 2

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	40
Презентація	1	30
Контрольна робота, яка виконується під час аудиторних занять	1	30
Разом		100

Форма модульного контролю – після виконання кожного змістового модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Завдання для модульного контролю включає теоретичні питання, що вивчалися згідно програми. Максимальна кількість балів – 30 балів.

Загальна кількість балів модульного контролю визначається як середнє арифметичне балів за два модулі і складає максимум 100 балів.

Допуск здобувачів до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті положень.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Згідно з «Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ», підсумковий (семестровий) контроль проводиться у відповідності до графіка навчального процесу та розкладу заліково-екзаменаційної сесії, затверджених у встановленому порядку.

Підсумковий контроль у формі семестрового екзамену проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою дисципліни у повному обсязі за семестр. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий (семестровий) контроль, та критерії оцінювання результатів навчальної роботи здобувачів вищої освіти доводяться до їх відома на початку вивчення дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумковий контроль оцінюється за національною шкалою та дублюється за стобальною шкалою з оцінкою ECTS. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів вищої освіти на екзамені здійснюються за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (практичних завдань, індивідуальних завдань, презентацій, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів.

Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого здобувача вищої освіти робить позначку «недопущений».

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль I. Теоретичні основи дослідження державного управління туристично-рекреаційною галуззю

Тема 1. Теоретико-методологічні засади навчальної дисципліни

Сутність та теоретико-методологічні засади державного управління туристично-рекреаційною галуззю, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Об'єкт і предмет державного управління туристично-рекреаційною галуззю. Функції та методи дослідження державного управління туристично-рекреаційною галуззю.

Тема 2. Історія становлення й розвитку державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Україні

Історія становлення державного управління туристично-рекреаційною галуззю в період формування і розбудови незалежності України. Основні аспекти роботи Держкомтуризму (1993-1999 рр.). Розвиток державного управління туристично-рекреаційною галуззю за роки діяльності Державного комітету молодіжної політики, спорту та туризму (1999-2001 рр.). Державний департамент туризму (2001-2002 рр.). Напрями роботи Державної туристичної адміністрації України (2002-2005 рр.). Державна служба туризму та курортів (2005-2011 рр.). Розвиток державного управління туристично-рекреаційною галуззю у складі Міністерства інфраструктури України (2011-2015 рр.) та Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Проведення Європейського чемпіонату з футболу «Євро-2012» в Україні та Польщі як чинник розвитку туристичного іміджу України. Сучасний період розвитку державного управління туристично-рекреаційною галуззю України.

Тема 3. Держава як суб'єкт туристично-рекреаційної галузі України

Загальна характеристика держави як суб'єкта туристично-рекреаційної галузі України. Функції держави у туристично-рекреаційній галузі. Державна політика у сфері туризму. Суб'єкти формування державного управління туристично-рекреаційною галуззю України: державний, регіональний та місцевий рівні управління.

Тема 4. Характеристика законодавчого забезпечення розвитку туристично-рекреаційної галузі України

Організаційно-правові засади формування державного управління туристично-рекреаційною галуззю України. Періодизація законодавчого забезпечення формування та розвитку туристичної галузі України. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 року. Конституція України 1996 року як Основний Закон держави. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18 листопада 2003 року. Національні стандарти «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення» та Національні стандарти «Послуги туристичні. Класифікація готелів» 2004 року. Цивільний кодекс України. Господарський кодекс України. Податковий кодекс України. Закон України «Про страхування».

Тема 5. Державне управління складовими частинами формування туристично-рекреаційного потенціалу країни

Державне управління туристичними ресурсами країни. Державне управління реалізацією туристичних продуктів. Державне управління наданням туристичних послуг на

території України. Використання органами державного управління туристично-рекреаційною галуззю потенційних туристичних можливостей на території України. Структура формування туристичного потенціалу України. Стадії життєвого циклу туристичного потенціалу та роль державного управління в ньому. Вплив державного управління на систему чинників формування та розвитку туристично-рекреаційної галузі і туристичного потенціалу країни.

Тема 6. Характеристика сучасного стану державного управління формуванням та розвитком туристично-рекреаційної галузі України

Основні аспекти роботи Міністерства культури та інформаційної політики (МКІП) України. Напрями діяльності Державного агентства розвитку туризму (ДАРТ) України як центрального органу виконавчої влади в сфері туризму України. Роль Міністерства розвитку громад та територій України для туристично-рекреаційної галузі України. Прийняття Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Діяльність Національної туристичної організації України (НТОУ). SWOT-аналіз туристично-рекреаційної галузі та туристичного потенціалу України. Місце України в міжнародному рейтинзі конкурентоспроможності для подорожей та туризму (The Travel & Tourism Competitiveness Report – ТТСІ). Основні лімітуючі фактори державного управління розвитком туристично-рекреаційної галузі України. Програмно-цільовий підхід до реалізації державної регіональної політики в сфері туризму України.

Модуль II. Зарубіжні практики державного управління туристично-рекреаційною галуззю та їх адаптація в Україні

Тема 7. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Польщі

Державна політика Польщі в сфері туризму і рекреації. Нормативно-правове та інституційне забезпечення державного управління туристично-рекреаційною галуззю Польщі. Основні напрями роботи Польської туристичної палати. Промоція туризму в Польщі. Туристичні проекти Польщі.

Тема 8. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Франції

Характеристика основних органів державного управління туристично-рекреаційною галуззю Франції. Державна підтримка соціального туризму Франції. Формування туристичного іміджу Франції як напрям діяльності державного управління туристично-рекреаційною галуззю країни.

Тема 9. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Іспанії

Характеристика основних органів державного управління туристично-рекреаційною галуззю Іспанії. Діяльність Іспанського інституту туризму «Turespasa». Ліцензування та сертифікація туристичних послуг. Формування стратегії розвитку туристичного національного продукту.

Тема 10. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю ФРН

Характеристика основних органів державного управління туристично-рекреаційною галуззю ФРН. Діяльність Національного комітету з туризму (Deutsche Zentrale für Tourismus – DZT). Німецький туристичний союз (DFV). Німецьке об'єднання курортних підприємств (DBV).

Тема 11. Приклади адаптації зарубіжного досвіду управління туристичними кейсами в Україні як фактор розвитку туристично-рекреаційної галузі держави

Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційними кейсами. Характеристика туристичного кейсу Косів на Івано-Франківщині. Аналіз функціонування туристичного кейсу Терехівля на Тернопільщині. Характеристика кейсу в туризмі Хмельниччини (Кам'янець-Подільський район). Управління кейсом в зеленому туризмі Чернігівщини (Прилуцький район).

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I. Теоретичні основи дослідження державного управління туристично-рекреаційною галуззю						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади навчальної дисципліни	6	2				4
Тема 2. Історія становлення й розвитку державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Україні	16	4	2			10
Тема 3. Держава як суб'єкт туристично-рекреаційної галузі України	14	2	2			10
Тема 4. Характеристика законодавчого забезпечення розвитку туристично-рекреаційної галузі України	14	2	2			10
Тема 5. Державне управління складовими частинами формування туристично-рекреаційного потенціалу країни	14	2	2			10
Тема 6. Характеристика сучасного стану державного управління розвитком туристично-рекреаційної галузі України	16	4	2			10
Модульний контроль	2		2			
Змістовий модуль II. Зарубіжні практики державного управління туристично-рекреаційною галуззю та їх адаптація в Україні						
Тема 7. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Польщі	10	2	2			6
Тема 8. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Франції	14	2	2			10
Тема 9. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною	14	2	2			10

галуззю Іспанії						
Тема 10. Зарубіжний досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю ФРН	14	2	2			10
Тема 11. Приклади адаптації зарубіжного досвіду управління туристичними кейсами в Україні як фактор розвитку туристично-рекреаційної галузі держави	14	2	2			10
Модульний контроль	2		2			
Всього годин	150	26	24			100

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1. Історія становлення й розвитку державного управління туристичною галуззю в Україні	2
2	Тема 2. Держава як суб'єкт туристичної галузі України	2
3	Тема 3. Характеристика законодавчого забезпечення розвитку туристичної галузі України	2
4	Тема 4. Державне управління складовими частинами формування туристичного потенціалу країни	2
5	Тема 5. Характеристика сучасного стану державного управління розвитком туристичної галузі України	2
	Модульний контроль	2
6	Тема 6. Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Польщі	2
7	Тема 7. Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Франції	2
8	Тема 8. Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Іспанії	2
9	Тема 9. Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю ФРН	2
10	Тема 10. Приклади адаптації зарубіжного досвіду управління туристичними кейсами в Україні як фактор розвитку туристичної галузі держави	2
	Модульний контроль	2
	Всього годин:	24

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	Денна форма
1	<i>Тема 1.</i> Теоретико-методологічні засади навчальної дисципліни	4
2	<i>Тема 2.</i> Історія становлення й розвитку державного управління туристичною галуззю в Україні	10
3	<i>Тема 3.</i> Держава як суб'єкт туристичної галузі України	10
4	<i>Тема 4.</i> Характеристика законодавчого забезпечення розвитку туристичної галузі України	10
5	<i>Тема 5.</i> Державне управління складовими частинами формування туристичного потенціалу країни	10
6	<i>Тема 6.</i> Характеристика сучасного стану державного управління розвитком туристичної галузі України	10
	Модуль 2	
7	<i>Тема 7.</i> Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Польщі	6
7	<i>Тема 8.</i> Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Франції	10
8	<i>Тема 9.</i> Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю Іспанії	10
9	<i>Тема 10.</i> Зарубіжний досвід державного управління туристичною галуззю ФРН	10
10	<i>Тема 11.</i> Приклади адаптації зарубіжного досвіду управління туристичними кейсами в Україні як фактор розвитку туристичної галузі держави	10
	Всього годин:	100

6.5. Індивідуальні завдання

Для засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти, окрім аудиторних занять (лекційних, практичних занять) та самостійної роботи здобувача, значну увагу приділено індивідуальним завданням здобувача. Індивідуальна робота здобувача є **варіативною**, зокрема вона включає:

- написання конспектів у межах навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю» із теми за заданим планом або планом, який здобувач розробив самостійно;

- виконання практичних завдань;

- підготовка мультимедійних презентацій з окремої теми, питання чи вузької проблематики, яку здобувач узгоджує з викладачем навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю»;

- підготовка проекту;

- написання рефератів (перелік наведено далі), теми яких здобувач узгоджує з викладачем навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю».

Підготовка реферату – один із найпоширеніших видів дослідницької роботи здобувачів, що використовується у вищій школі. Зазначений вид роботи сприяє розвитку в здобувача

нахилу до пошукової, дослідницької діяльності та до творчого розв'язання навчально-виховних завдань освітнього закладу.

Реферат (від. лат. *refere* – повідомляю, доповідаю) – це стислий виклад у письмовому вигляді наукової літератури з теми, вчення, змісту книги тощо. Реферат також передбачає наявність доповіді на визначену тему, що включає огляд наукових та інших джерел з обраної теми або виклад змісту пошукової роботи.

Важливо зазначити, що в рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну інформацію, а й показати своє ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію.

Обсяг реферату визначається специфікою теми і змістом матеріалу, кількістю відомостей, їх науковою цінністю або практичним значенням. Рекомендований обсяг становить 10-20 сторінок друкованого тексту.

Процес підготовки реферату має містити в собі наступні етапи:

- вибір теми;
- вивчення спеціальної літератури за темою реферату;
- складання плану;
- добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми;
- добір практичного та статистичного матеріалу;
- опрацювання зібраного матеріалу;
- безпосереднє написання тексту реферату;
- формулювання висновків;
- оформлення реферату і списку джерел інформації;
- самокритична оцінка змісту і виправлення помилок;
- підготовка тез або доповіді до захисту реферату;
- захист реферату (під час семінарського заняття, на студентській конференції та ін.).

Тему реферату здобувач вибирає у відповідності до рекомендацій викладача або ж самостійно, відповідно власного рівня підготовленості та здібностей, а також маючи на увазі перспективу подальшого використання реферату для написання курсових та підсумкових кваліфікаційних робіт.

Вибір теми реферату здобувач повинен узгоджувати з викладачем навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю».

Структура реферату вищого навчального закладу повинна складатися з таких частин:

- титульна сторінка;
- план;
- вступ;
- основна частина, яка складається з розділів, пунктів та підпунктів;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

У вступі обґрунтовуються актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності. В основній частині здійснюється огляд основних теоретичних досліджень з теми, зазначається, хто з учених вивчав досліджувану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабого висвітлення.

Наступний етап передбачає поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У висновках надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції здобуча вищої освіти. До списку використаних джерел включають наукові праці, звертаючи особливу увагу на наукові праці за останні 5-10 років, та електронні ресурси Всесвітньої мережі Інтернет.

Кількість використаних джерел у списку повинна становити не менше 10 праць, які оформлені відповідно до сучасних вимог оформлення бібліографії. У додатках за необхідності наводяться формули, таблиці, схеми, якщо вони суттєво полегшують розуміння роботи.

Оцінюють реферат, спираючись на наступні критерії:

- відповідність теми змісту реферату;
- глибина і повнота розкриття теми;
- логіка викладення матеріалу;
- термінологічна чіткість;
- рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати;
- власне бачення проблеми здобувачем вищої освіти, самостійний, творчий характер роботи;
- правильне оформлення реферату і списку використаних джерел;
- вміння здобувача вищої освіти відібрати найсуттєвіший матеріал для короткого виступу;
- якість презентації результатів реферативного дослідження.

Тематика рефератів з навчальної дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю»

1. Історичні аспекти становлення державного управління природоохоронними територіями в Україні
2. Нормативно-правові документи природоохоронного значення в Україні
3. Основні засоби державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Україні
4. Державне управління туристично-рекреаційними територіями України
5. Історичні аспекти становлення державного управління природоохоронними територіями в сусідніх країнах світу
6. Розвиток державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Україні при Держкомтуризмі (1993-1999 рр.)
7. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю за роки діяльності Державного комітету молодіжної політики, спорту та туризму (1999-2001 рр.).
8. Діяльність Державного департаменту туризму (2001-2002 рр.).
9. Напрями роботи Державної туристичної адміністрації України (2002-2005 рр.).
10. Основні напрями діяльності Державної служби туризму та курортів (2005-2011 рр.).
11. Розвиток державного управління туристично-рекреаційною галуззю у складі Міністерства інфраструктури України (2011-2015 рр.).
12. Європейський чемпіонат з футболу «Євро-2012» та його вплив на розвиток туристично-рекреаційної галузі України
13. Основні напрями роботи в галузі туризму і рекреації Міністерства культури та інформаційної політики України та Міністерства інфраструктури України
14. Характеристика діяльності Державного агентства розвитку туризму України (з грудня 2019 р. по т.ч.)
15. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Румунії
16. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Данії
17. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Словацької Республіки
18. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Лівану
19. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Чеської Республіки
20. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Туреччини

21. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Італії
22. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Японії
23. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю США
24. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Канади
25. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю ПАР
26. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Аргентини
27. Зарубіжний досвід управління туристично-рекреаційними кейсами
28. Проблеми та перспективи державного управління туристично-рекреаційною галуззю України
29. Розвиток державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Карпатському регіоні
30. Характеристика програмно-цільового підходу до реалізації державної регіональної політики в сфері туризму та рекреації України
31. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Закарпатської області: основні документи та характеристика діяльності
32. Особливості державного управління розвитком туристично-рекреаційного потенціалу Чернівецької області
33. Досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю Івано-Франківської області
34. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Львівської області
35. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Волинської області: основні документи та характеристика діяльності
36. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Тернопільської області: основні документи та характеристика діяльності
37. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Хмельницької області: основні документи та характеристика діяльності
38. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Київської області: основні документи та характеристика діяльності
39. Характеристика програм розвитку туристично-рекреаційної галузі міста Києва
40. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Вінницької області: основні документи та характеристика діяльності
41. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Житомирської області: основні документи та характеристика діяльності
42. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Одеси: основні документи та характеристика діяльності
43. Особливості державного управління розвитком туристично-рекреаційного потенціалу Черкаської області
44. Державне управління туристичною галуззю Кіровоградської області: основні документи та характеристика діяльності
45. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Одеської області
46. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Миколаївської області: основні документи та характеристика діяльності
47. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Дніпропетровської області: основні документи та характеристика діяльності
48. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Запорізької області: основні документи та характеристика діяльності
49. Досвід державного управління туристично-рекреаційною галуззю в Харківській області

50. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Чернігівської області: основні документи та характеристика діяльності
51. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Сумської області: основні документи та характеристика діяльності
52. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Полтавської області: основні документи та характеристика діяльності
53. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Херсонської області: основні документи та характеристика діяльності
54. Напрями роботи Державного агентства розвитку туризму України щодо відновлення туристично-рекреаційної галузі України
55. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Рівненської області: основні документи та характеристика діяльності
56. Характеристика державного управління водним туризмом України
57. Диджиталізація в туристично-рекреаційній галузі: державноуправлінський аспект
58. Державне управління охороною навколишнього природного середовища України
59. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Кіпру
60. Характеристика державного управління туристично-рекреаційною галуззю Греції

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- технічне забезпечення дисципліни «Державне управління туристично-рекреаційною галуззю»: мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, ноутбуки;
- програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle;
- карти світу, України та областей України тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

Основна :

1. Про туризм: Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1282. *Урядовий кур'єр*. 2003. 25 груд. (№ 244) С. 15-19.
2. Проект Концепції Державної цільової програми розвитку галузі туризму «Мандруй Україною» до 2026 року / Державне агентство розвитку туризму України. К., 2021. 16 с.
3. *Біль М.* Механізм державного управління туристичною галуззю (регіональний аспект): монограф. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. 228 с.
4. *Голод А.* Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. Львів: ЛДУФК, 2017. 340 с.
5. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / за заг. ред. В. Г. Герасименка, О. Л. Михайлюка. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 332 с.
6. *Домбровська С. М.* Державне регулювання туристичної галузі України: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2016. 196 с.
7. *Жаліло Я. А.* Щодо розвитку туризму в Україні в умовах підвищених епідемічних ризиків: аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень. К., 2019. 29 с.
8. *Корж Н. В.* Управління туристичними дестинаціями: підруч. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
9. *Левицький А. О.* Механізм публічного управління розвитком регіональної туристичної дестинації: дис...канд. наук з держ. упр.: 25.00.02; Одес. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Одеса, 2016. 251 с.
10. *Майстро С. В.* Особливості державного управління рекреаційним туризмом України: монограф. Харків, 2017. 198 с.
11. *Мальська М.* Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
12. *Мельниченко О. А.* Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017. 153 с.
13. *Сисоєва С. І.* Механізми державного регулювання ринку туристичних послуг України: монограф. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. 191 с.
14. Туристична політика зарубіжних країн: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.

Допоміжна :

15. *Гаврилюк А. М.* Програмно-цільовий підхід до реалізації державної регіональної політики в сфері туризму в Україні: соціогуманітарний аспект. Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2019. Том 30 (69). № 3. С. 37-41.
16. *Гаврилюк А. М.* Соціогуманітарні засади формування та реалізації державної політики: автореф. дис... д-ра наук держ. упр.: 25.00.02; ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». К., 2021. 40 с.
17. *Кожухівська Р. Б.* Digital-технології є основою розвитку туристичної діяльності в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 93-98.
18. Конституція Польської Республіки (з передмовою Володимира Шаповала). К., 2018. 82 с.
19. *Кривенкова Р. Ю.* Взаємозв'язок управління та політики в галузі туризму. Взаємозв'язок політики та управління: теоретичний і прикладний аспект: матеріали круг. столу, м. Дніпро, 2 чер. 2017 р. / за заг. ред. С. О. Шевченка. Дніпро, 2017. С. 93-95.
20. *Кривенкова Р. Ю.* Законодавче забезпечення сфери туризму та формування туристичного потенціалу в державному управлінні: аналіз законодавства. Проблеми управління

- соціальним і гуманітарним розвитком: матеріали XIII наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Дніпро, 30 листоп. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 270-274.
21. Кривенкова Р. Ю. Державне та регіональне управління туристичною галуззю в Карпатському регіоні. Взаємозв'язок політики та управління: теоретичний і прикладний аспект: матеріали круг. столу, м. Дніпро, 1 чер. 2018 р. / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро, 2018. С. 58 -61.
22. Кривенкова Р. Ю. Державне управління туристичною галуззю в Японії. Становлення та розвиток публічного адміністрування: матеріали XI конф. молодих учених за міжнар. уч. (8.05.2020 р., м. Дніпро). Дніпро, 2020. С. 195- 199.
23. Кривенкова Р. Ю. Державне управління формуванням туристичного потенціалу України в умовах пандемії COVID-19. Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві: електр. зб. матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (11.06.2021 р., м. Переяслав). Переяслав, 2021. С. 149-153.
24. Кривенкова Р. Ю. Державне управління формуванням туристичного потенціалу Франції. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: електр. зб. матер. XXXIX Міжнар. наук.-практ. конф. (31.05.2021 р., Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди), секція «Державне управління». Переяслав, 2021. Вип. 71. С. 43-46.
25. Кривенкова Р. Ю. Законодавче забезпечення сфери туризму та формування туристичного потенціалу в державному управлінні: аналіз законодавства. Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком : матеріали XIII наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Дніпро, 30 листоп. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 270 -274.
26. Кривенкова Р. Ю. Менеджмент туристичної діяльності на прикладі формування туристичного потенціалу: державноуправлінський аспект. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід: матеріали XIV Міжнар. наук. конф., м. Львів, 9 жовт. 2020 р. Львів, 2020. С. 174-179.
27. Кривенкова Р.Ю. Особливості ризик-менеджменту в туризмі. Війна та туризм: зб. матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (2022 р., м. Київ). Київ, 2022. С. 131-133.
28. Кривенкова Р. Ю. Особливості туристичного потенціалу та туристичних ресурсів Іспанії та ФРН. Fundamental and applied researches: contemporary, scientific and practical solutions and approaches. Interdisciplinary prospects: mater. of V Inter. Sc. Conf., 27 June 2019. Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih, 2019. P. 252 – 254.
29. Кривенкова Р. Ю. Особливості формування туристичного потенціалу Польщі: державноуправлінський аспект. Становлення та розвиток публічного адміністрування: матеріали XI конф. молодих учених за міжнар. уч. (8.05.2020 р., м. Дніпро). Дніпро, 2020. С. 199-202.
30. Кривенкова Р. Ю. Перспективи туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону. Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матер. Всеукр. наук.-теор. конф. молодих учених, секція «Стан та перспективи розвитку вітчизняного туризму» (19-20.05.2022 р., м. Харків) / за ред. В.М. Шейка. Харків, 2022. С. 226-229.
31. Кривенкова Р. Ю. Роль державного управління в туристичній галузі України: особливості реалізації туристичного потенціалу. Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком: матеріали XI регіон. наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Дніпро, 1 груд. 2017 р. Дніпро, 2017. С. 578 – 581.
32. Кривенкова Р. Ю. Стан та перспективи розвитку вітчизняного туризму. Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали Всеукр. наук.-теор. конф. молодих учених (19-20.05.2022 р., м. Харків). Харків, 2022. С. 222-223.
33. Кривенкова Р. Удосконалення механізмів публічного управління формування туристичного потенціалу України. Аспекти публічного управління. 2024. №4 (12). С. 110-119.
34. Кривенкова Р. Ю. Управлінські інновації та конкурентоспроможність в індустрії гостинності. Трансформація туристично-рекреаційної сфери в Україні: виклики війни, глобальні зміни та інноваційні рішення: колект. моногр. / за заг. ред. Г. В. Машіки, Н. Ф. Габчак; рец.: Л. Ю. Матвійчук, В. В. Папп; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгородський

національний університет». Ужгород: Говерла, 2025. Розд. 3. С. 279-314. ISBN 978-617-8321-46-8.

35. Кривенкова Р., Безик А.-М. Особливості розвитку туристичної галузі в Нідерландах. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2024 р., м. Ужгород. Ужгород, 2024. С. 49-52.

36. Кривенкова Р. Ю., Вебер Р. А. Публічне управління формуванням безбар'єрного світу в галузі туризму (на прикладі Італії). *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. №5. С. 91-95.

37. Кривенкова Р., Зузак Х. Значення скансенів для розвитку туристичної галузі. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: зб. матер. Міжнар.наук.-практ. конф., 2024 р. Секція «Туризм і рекреація» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 105. Переяслав, 2024. С. 21-23.

38. Кривенкова Р., Петровцій І. Роль подієвої культури в формуванні туристичного іміджу України. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: зб. матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., 12.04.2024 р., Київський національний університет технологій та дизайну (Напрям 1. Подієва культура в сучасному українському дискурсі). Київ, 2024. С. 128-131.

39. Кривенкова Р.Ю., Присташ В. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю в Італії. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2024 р., м. Ужгород. Ужгород, 2024. С. 178-181.

40. Кривенкова Р., Присич А. Регулювання розвитку туризму на природоохоронних територіях Норвегії: досвід для України. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2025 р., м. Ужгород. Ужгород, 2025. С. 148-152.

41. Кривенкова Р., Свалявчик Р. Використання природоохоронних територій у туристично-рекреаційній діяльності Бельгії: державноуправлінський аспект. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід*: зб. матер. XVIII Міжнар. наук. конф., 11-12.10.2024 р Секція «Геопросторві аспекти туристичної діяльності». Львів, 2024. С. 339-342.

42. Кривенкова Р.Ю., Сіра Е.О. Публічне управління туристичною діяльністю в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 77 . С. 122-127.

Кривенкова Р.Ю., Присташ В. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю в Італії. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2024 р., м. Ужгород. Ужгород, 2024. С. 178-181.

43. Kryvenkova R. Scientists' views on the study of tourism potential formation. International scientific journal «EDUCATION AND SCIENCE» / ed. Board: T.D. Shcherban (Ed. in Chief); Deputy Ch. Ed: Jerzy Piwowarski; V. V. Hoblyk. Mukachevo – Czestochowa: MSU publ., Humanistic–Natural Sciences University named after Yana Dluhosha in Czestochowa, 2019. Issue 2 (27). P. 179-184.

44. Mitrikova J. Turistike destinacie Slovenska (vybrane kapitoly). Presov: Vydavatel'stvo BOOKMAN, 2017. 130 s.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет :

45. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.: із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

46. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

47. Державне агентство розвитку туризму України. Офіційний сайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

48. Національна туристична організація України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ntoukraine.org/>

49. Національні стандарти «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=70251.

50. Національні стандарти «Послуги туристичні. Класифікація готелів». URL: https://dnaop.com/html/29982/doc%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4269_2003
51. Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України від 18 листоп. 2003 р. № 1282-IV із змінами, внесеними згідно із Законом від 02 бер. 2015 р. № 222-VIII (222-19). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-15#Text>
52. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695 URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020- %D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text)
53. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
54. Туристичний барометр України / Національна туристична організація України. К., 2020. 203 с. URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-barometer-2020.pdf>
55. Pulido-Fernandez J. Sustainability as a Key Factor in Tourism Competitiveness : A Global Analysis. 2020. №12 (51). URL: Sustainability | An Open Access Journal from MDPI
56. UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. URL: <https://en.unesco.org/>
57. UNWTO. «Cultural Tourism & COVID-19». 2020. URL: <https://www.unwto.org/cultural-tourism-covid-19>